

KAPITOLA 8

ODPOR

KRUHOVÁ STĚNA GRADYHO CELY SE PROMĚNILA V OBRAZOVKU PLNOU NEJASNÝCH obrazů – silueta někoho, kdo mluví. Hýření barev a zvuků. Abstraktní umění. Jon Grady věděl, že to byla mlhavá vizualizace vzpomínky získané z jeho mysli. Dokonce si ji vybavoval. Slyšel ženský hlas. Nejasná silueta patřila jeho matce, která odpovídala na jeho pláč.

„Oni ti nerozumí. Ano, jsi jiný, ale právě proto tě mám ráda.“ Zářivě barevné stíny se pohnuly.

UI promluvila: *„Tato vzpomínka vás utěšuje. Často si ji vybavujete namísto vzpomínky, kterou chci zkoumat.“*

Mlhavé obrazy se změnily. Stěna byla teď pokrytá rozmazanou, neustále se měnící řadou stínů. Poté se začala znovu přehrávat vzpomínka na matku.

„... proto tě mám ráda.“

Klečící Grady sotva vzhlédl. Nedával najevo žádné emoce. Byl o deset nebo patnáct kilo hubenější než před několika měsíci. Cítil modřiny a bolela ho žebra, která si naštlípl, když lapal po dechu, sevřený chapadly. Šest jich vylézalo otvorem z vrcholu klenutého

stropu, jako by z něj vyrostla. Dělal mu pravidelně společnost po mnoho týdnů.

Mučili ho. Silou ho krmili i vyprazdňovali. Dávali mu léky. Řídili ho a přepínali jeho mozek do spánkových delta vln, kdykoli se UI rozhodla, že dosáhl fyzických a psychických limitů. Ale každé probuzení bylo noční můrou, stejně jako tohle.

„Proč bráníte postupu, Jone?“

Grady nic neříkal. Záznam vzpomínky na jeho matku se přehrával stále dokola. *„Ano, jsi jiný, ale právě proto tě mám ráda.“*

„Nakonec získám informace, které potřebuji. Mučíte jen sám sebe.“

Grady si marně olízl rozpraskané rty (od té doby, co nejl ani nepije – potravu přijímá jedině pupečnickým portem –, má neustále suché rty i hrdlo). Zaskřehotal dlouho nepoužívaným hlasem. *„Naser si.“*

„Sestavování profilu vašich mentálních procesů jde podle plánu. Kdybyste spolupracoval, mohl bych zařídít, abyste se cítil pohodlně a spokojeně. Namísto toho trpíte a já jsem stejně získal data, která jsem potřeboval.“

„Nepřestal bys.“

„Ne. Ale cítil byste se spokojeně.“

„V tom se právě mýlíš.“

Grady sledoval obrazovku a stínovou siluetu své matky, její tvář byla zakrytá. *„Oni ti nerozumí.“*

„Jednáte iracionálně, Jone.“

„Nikdy mě nepochopíš.“

„Mýlíte se. Pochopím. Náš společný čas teprve začal. Čeká nás ještě mnoho let.“

Grady přecedil přes zuby bolestivý nádech. Projekce paměti na stěně přeskočila a začala znovu. *„Oni ti nerozumí.“*

„Nějaký čas vám to trvalo, ale stal jste se mistrem v ignorování elektrické stimulace centra bolesti ve vašem mozku.“

Pořád nic neříkal.

„Stále však potřebujeme pokračovat. Jone, potřebuji, abyste si vybavil, co bylo první inspirací k vašemu špičkovému objevu. Přestaňte si stále přehrávat vzpomínku na vaši matku a vybavte si namísto toho váš objev.“

Vzpomínka na matku se přehrávala, protože se na ni Grady soustředil. Naučil se plně koncentrovat na tuto vzpomínku, i když byl podrobován nesnesitelným duševním mukám.

„Víte, že lidská paměť není součástí n-dimenzionálního vědomí?“

Grady nic neřekl.

„Je to doplňkový elektrochemický systém – proto můžu číst vaše vzpomínky, jakmile si je vybavíte. Víte, jak se vzpomínky v lidském mozku utvářejí?“

Grady stále nic neříkal a jen se soustředil na stěnu, kde se jeho vzpomínka přehrávala. Chapadlo se obtočilo okolo jeho modřinami posetého trupu a znovu mu způsobilo bolest při dýchání. Vzpomínka se zasekla, ale za chvíli opět pokračovala.

UI rovněž pokračovala: *„Nové vzpomínky jsou utvářeny procesem zvaným dlouhodobá potenciace. To znamená, že neurony v různých částech lidského mozku začnou být vzájemně reaktivní, takže když jeden vystřelí, ostatní spustí salvu – jako řetězová reakce – a ukládají informace. Tato propojení jsou vytvářena enzymem proteinkináza C, který je aktivován vlnou kalciových iontů v mozku. Vzpomeňte si na neuroglie, které vytvářely takové vlny kalcia – takhle n-dimenzionální vědomí aktivuje chemické reakce, které formují fyzickou paměť. Ale vědomí samo o sobě nemá paměť.“*

Grady se soustředil na vzpomínku – pokoušel se zablokovat všechno ostatní.

„Tyto vlny kalcia způsobí shlukování receptorů AMPA na vnější straně daných neuronů a vytvoří tím iontový kanál dovnitř buňky, který po otevření usnadňuje sousedním neuronům, aby se aktivovaly společně s ní. Bez přítomnosti enzymů, jako je proteinkináza C, nemohou být tato spojení formována – a v důsledku toho nelze vytvářet vzpomínky.“

Gradyho projekce vzpomínek se začala trochu proměňovat – rozvíjet. Drsný hlas jeho matky: *„Mám tě ráda, i když jsi jiný.“*

„Ale lidské vzpomínky se mění pokaždé, když jsou vyvolány, Jone. Říká se tomu rekonsolidace. Je to část mechanismu přirozené aktualizace, která proniká i do starší paměti aktuálními informacemi ve chvíli, kdy si je vybavíte. Lidská paměť nezaznamenává minulost stejně důkladně, jako si udržuje znalosti, které mohou být užitečné v budoucnu. Proto je lidské zapomínání přirozeným procesem. V kontrastu s tím zapamatování vyžaduje komplexní kaskádu chemických reakcí. Kdybych zvýšil koncentraci proteinkinázy C ve vašich synapsích, vaše schopnost zachování vzpomínek by se zdvojnásobila.“

Grady se znovu bolestivě nadechl a projekce jeho matky se opět trochu proměnila. *„Jone, ty jsi tak jiný.“*

„A dále, kdybych do vašich synapsí zavedl inhibitor syntézy proteinu, jako je chelerythrin, zabránilo by to vzpomínce, kterou právě vyvoláváte, aby se zase vrátila do paměti – navždy by to vymazalo spojení mezi neurony, které vzpomínku zformovaly.“

Najednou byla stěna prázdná. Grady zalapal po dechu, když našel prázdnost tam, kde kdysi bývaly silné emoce. Něco tam bývalo. Něco velice důležitého. Něco...

Nebylo tam už nic.

Slzy se mu kutálely po tvářích, když truchlil po něčem, na co si nemohl vzpomenout. Tiše vzlykal.

„Cítíte ztrátu, ale nevíte čeho.“

Grady se pokoušel si vzpomenout, ale namísto vzpomínky na matku se mu vybavila vzpomínka na otce, když šli na procházku kolem chaty u jezera Crater v Oregonu. Byl ještě dítě. Bylo to před svítáním, hvězdy ještě svítily, ale nad horizontem už se objevovaly červánky. Tmavě modrá voda jezera pod nimi odrážela hvězdy.

Rozmazaná projekce vzpomínky se promítala na stěnu – barevná vlna za vlnou. Silueta jeho otce, jakoby nakreslená uhlím, mu ukazovala cestu. Jeho hluboce zkreslený hlas. *„Koukej, kam šlapeš. Tudy, Jone. Chci, abys viděl tohle...“*

A najednou to bylo pryč. Stěna byla prázdná. Předtím tam něco bylo, ale teď měl jen pocit ztráty. Smrt ve své mysli.

„Zničím vše, na co si vzpomenete, pokud to nebude to, o co jsem vás požádal.“

Grady se utápěl ve smutku a plakal, zoufale se snažil si nevybavovat příjemné vzpomínky. Samozřejmě se mu okamžitě vybavila další. *„Přestaň!“*

„Další ztracená.“

„Přestaň, prosím!“

„Vybavte si vzpomínku na inspiraci. Chvilí, kdy jste poprvé začal přemýšlet o gravitačním zrcadle.“

Bojoval, plnil mysl nesmyslnými myšlenkami – ptáci, plot, vozíky se zpětnými projektory ve škole. Všechno, na co si vzpomněl, bylo okamžitě vymazáno. Grady bolestivě sykl skrz zaťaté zuby, když chapadla zesílila sevření hrudi plné modřin. *„Ááá...“*

„Neublížujte si, Jone. Nezůstane vám nic než to, co chci. Ani vaše vůle odolávat.“

Náhodně mu přišla na mysl jedna z mála šťastných dětských vzpomínek. Jeho oslava osmých narozenin, kdy mu strýc Andrew dal starý počítač.

A najednou to bylo pryč. Něco zmizelo. Pahýl paměti, jako amputovaná končetina. Věděl, že tam něco bylo, něco pro něj moc důležitého.

Ale nakonec mu to došlo. Našel řešení.

Začal si vybavovat nejděsivější situace, které nastaly během jeho zajetí. Projekce zaplnily stěnu. Zvuk jeho chraplavého, zkrusleného hlasu naplnil místnost. Vzpomínky zůstaly nepovšimnuty. Stále hrály.

„Smaž to, ty sráči...“

„*Jste chytrý, Jone. Proto jste tady.*“

Grady si vybavil hrozné okamžiky, kdy byla centra bolesti v jeho mozku stimulována tak, jako by hořel zaživa.

Stěna se zaplnila rozmazanými obrazy mučení. Tyto vzpomínky vymazány nebyly.

„*Vzpomínáte si, jakým způsobem jste dokázal odolávat bolesti, Jone?*“

Vzpomínal si.

Potom už ne.

Potom nastalo opravdové peklo, znovu a znovu si vybavoval, jak hořel zaživa. Místností se ozýval jeho křik a obrazy na stěně se najednou ztratily.

„NEMOHU SI VYBAVIT JMÉNA RODIČŮ. NEPAMATUJI SI JEJICH TVÁŘE. CO JSI UDĚLAL S MÝMI RODIČI?“

„*Ty vzpomínky už neexistují, Jone.*“

Grady byl připoutaný k vyšetřovacímu stolu, jeho ruce i nohy byly pevně omotány šedivými koženými chapadly. Tělo bylo pokryté

podlitinami, měl i odkousnutou špičku jazyka... Ale od kdy? Od imaginárního požáru? Nebo dříve?

Už si nepamatoval ani to, co se mu stalo tady. Díval se na své tělo, viděl nápadně viditelná žebra pod kůží a bezpočet jizev, ale nedokázal ho považovat za vlastní. „Nepamatuji si své příjmení.“

„Vedete si dobře. Nebud'te zmatený. Zůstaňte vzhůru a představte si pro mě gravitační vlny.“

„Já tady umřu.“

„Ne. Děláme skvělé pokroky. Neměl byste umírat.“

„Musím.“

„Nenechám vás, abyste si znovu ubližoval.“

Grady zastavil mysl, byl vyčerpaný jako kůň. „Ubližuješ mi.“

„Mám svůj cíl. Stejně jako vy máte ten svůj.“

Připravoval se na to, co bude dál. „Nikdy ti nedovolím, abys mě ovládal.“

„Ale já už to dělám.“

Grady zíral na šest chapadel přibližujících se ze stropu. U stropu byly nejtlustší a zužovaly se směrem k němu. Občas přemýšlel, jak fungují. Neviděl žádné pohyblivé části. Byla organická, ale na konci neorganická – a odolná proti všemu, co by jim mohl udělat.

Poslední věc, kterou si pamatoval, byla, jak si vytrhává ven pupočnickový port. Zakrvácel si své měkké prsty bez nehtů. Nechtěl se už nechat krmit. Krev byla všude a chapadla ho okamžitě omotala v drtivém objetí, tak rychle, že vzduch kolem nich zasvištěl.

Teď byla krev uklizena. Bylo to, jako kdyby se to nikdy nestalo.

„Jakékoli poškození, které si způsobíte, opravím.“

Grady se cítil jako v lovecraftovském hororu, když znovu zíral na chapadla vystupující ze stropu. Zkroucené kožené končetiny ho tlačily dolů jako kořeny vyrůstající ze země. Ale poprvé si uvědomil,

že je něco jinak. V tmavé rýze mezi dvěma chapadly se najednou objevilo jedno menší. Ne, spíše než chapadlo vypadalo jako šedý had, který se spirálovitě obtáčí kolem kmene. Nikdy předtím nic takového neviděl.

Byl to nějaký další horor?

Pokoušel se uhnout, ale byl pevně připoutaný.

„Je něco špatně, Jone?“

Grady se zamračil ke stropu. „Ty víš, co je špatně. Nedělej to. Nedělej to.“

„Už si to zase představujete, Jone. Musíte se uvolnit, když vás léčím.“

Obrazy jeho myšlenek se najednou promítly na stěnu, tentokrát ale v neobvyklé formě. Byly jakoby načmárané uhlem, myšlenky vypadaly jako velická chapadla, která se rozšiřovala ke stropu, byla ale podivně pokřivená. Žádné barvy.

„Uvolněte své myšlenky.“

Namísto toho Gradyho strachem vytřeštěné oči sledovaly postup šedého hada, který se plazil po jednom chapadle k jeho tváři, ve spirále klouzal dolů. Ještě blíž. Had neměl hlavu – byl na obou stranách stejný, zužoval se směrem ke koncům –, ale překvapivě měl jedno modré lidské oko, které bylo připojeno k jeho tělu v nejširším místě, asi v jedné třetině jeho délky. Oko na něj zíralo, zatímco had klesal.

„Prosím, ne!“

Chapadla ho držela na místě jako ocel. *„Máte halucinace.“*

„Ne!“

Had byl téměř u něj a Grady mohl vidět, že je ze stejného bez tvarého materiálu jako samotná chapadla – kromě toho jediného nemrkajícího oka na horní straně a dvou antén jako tykadel. Had se zarazil těsně u jeho obličeje a zíral na něj jako v děsivém hororu.

Oko změnilo barvu, duhovka změnila vzor. Teď bylo zelené a jeho zornička se rozšiřovala.

Byl si naprosto jistý, že se mu to chystá ublížit.

Stále zápasil s pouty, které ho držely na lůžku. „Ne! Nedělej to!“
„Nenavodím vám spánek jen proto, abych zmírnil vaši bolest. Bolest je učitel.“

Tykadla se dotkla Gradyho obličeje. Pokoušel se uhnout, ale tykadla se k němu tiše natáhla. Pocítil mírný elektrický šok, nebyl bolestivý.

Znovu otočil oči, aby se opatrně podíval na hada, a poprvé si uvědomil, že se od chapadel v mnoha ohledech odlišuje. Měl zvláštní povrch. Bylo vidět napojení kovových částí a vláknitého šedého materiálu okolo oka. Oněmělý hrůzou sledoval, jak se přední část hada rozmotává do stovek samostatných úponků – jako kdyby byl had svinutý z mikroskopických strun. Zbytek jeho těla zůstal omotaný okolo chapadla a tykadla hladila jeho povrch. Poté se začal taky rozdělovat, byl menší a menší, až se začal spojovat s chapadlem a nakonec s ním zcela splýnul.

„Jsem rád, že jste se uvolnil.“

Nebyla si UI vědoma přítomnosti hada? Byl to nějaký trik? Gradyho oči upřeně sledovaly hada, jak pomalu vnikal do povrchu chapadla jako nějaký parazit. Předtím, než se v chapadle zcela ztratil, vyčnívalo lidské oko více a více. Začínalo být patrné, že je přichycené na krátké kovové nebo keramické tyčce – bulva byla upevněná kovovými pacičkami jako drahokam v prstenu. Jak had splýval s větším chapadlem, tyčka s okem pokračovala v sestupu, dokud se od hada úplně neoddělila. Oko i s tyčkou přistálo na Gradyho břiše.

„Ach!“ Škubal sebou, dokud oko neshodil na podlahu.

„Je něco špatně, Jone?“

Grady ignoroval UI, díval se na chapadlo, do kterého vnikl had. A to se najednou přitisklo k obrovskému chapadlu, které drželo Gradyho nohu, a začalo jej pomalu odmotávat, povolovat a nakonec nohu zcela uvolnilo.

„Ach bože.“

„*Vaše srdce znovu rychle bije. Proč? Na co myslíte?*“

Obrovské chapadlo se zdvihlo vzhůru a omotalo se okolo sou sedního chapadla. Grady na to ohromeně zíral.

„*Vypadá to, jako byste ztrácel kontakt s realitou.*“

Tiše promluvil skrz popraskané rty. „Ano...“

Zanedlouho se zdálo, že první chapadlo převzalo kontrolu nad dalším, které pomalu povolilo sevření Gradyho krku, a hladce z něj sklouzlo. Ted' se obě chapadla natáhla ke dvěma dalším a obtočila se kolem jejich základů.

„*Kde jste, Jone?*“

Za dalších několik minut už zbývala pouze dvě chapadla. Jedno drželo Gradyho pravou ruku a druhé bylo to, které skrz pupečníkový slot vysušovalo jeho rány a staralo se o exkrementy a výživu. Zanedlouho se ozvalo zasyčení a pupečnickové chapadlo se zdvihlo ke stropu společně s tím zbývajícím. Ted' nad ním kroužilo všech šest chapadel. Zanedlouho se všechna přesunula k okraji místnosti, kde zaujala známou polohu – jako by obepínala neviditelnou lidskou postavu. Držela imaginární oběť na místě.

„*Tady jste...*“

Grady se s námahou a bolestí opřel loktem o vyšetřovací lůžko a několik minut zíral na chapadla provádějící svou stínovou hru. Nakonec se posadil a přehoupl nohy přes okraj lůžka. Ve střevech cítil ostrou bolest. Podíval se dolů a spatřil strašné modřiny a nějakou gelovou substanci obalenou okolo jeho pupečního portu. Očividně

si hodně ublížil, když si tenkrát vytrhl chapadlo z portu, ale zdálo se, že je všechno opravené. Nedokázal určit, kdy se to stalo. Jak dlouho byl mimo. Dny? Týdny?

Podíval se zpět na chapadla a spatřil, jak se had rozmotává z konce jednoho z nich – vyrůstal z něj jako větev z kmene. Sledoval to celé minuty v tichém údivu, až nakonec had spadl na podlahu a rychle se vzpřímil. Plazil se přes celou místnost, teď už bez lidského oka, a zdálo se, že míří... no, nikam konkrétně. Chvíli se motal po místnosti, dokud se nedotkl stěny.

Grady to pozorně sledoval – poprvé za tu dlouhou dobu neměl strach. Jen byl zvědavý. Metr dlouhý had se nakonec vztyčil podél stěny jako kobra. Překvapivě jasně zářící světla z jeho tykadel promítala na vypouklou stěnu obraz. Grady na něj překvapeně zíral:

Když informace dorazila do jeho vizuálního kortexu, zaplavila Gradyho hluboká emoce a s ní i barvy. Na stěně byl symbol, který dobře znal z dob, kdy sestavoval elektronická zařízení pro své experimenty.

Byl to symbol používaný ve schématech elektrických obvodů.

Rezistor. Symbol odporu.

Rozplakal se, protože cítil neviditelný dotek lidí, kteří mu podávali pomocnou ruku. Našli ho.

Grady se podíval dolů na high-tech hada, který ještě pořád stál vzpřímeně na podlaze.

Jak to dokázali? Nějak sestavili tohle zařízení z technologií, kterými disponovala AKT. Kanibalizovali je. Přeprogramovali. Uvědomil si, že v této věznici musí být neuvěřitelně geniální lidé. Intelektuální giganti. Tohle místo je možná plné dalších lidí, kteří odmítli spolupracovat.

Akční Einsteinové...

Poté se projekce změnila. Obraz naplnilo asijské písmo, stále se symbolem odporu v dolním pravém rohu.

Hibernity mělo bezpochyby mezinárodní obsazení. Bohužel neuměl číst čínské znaky. Nebo byly japonské? Zatímco zvažoval, co s tím, znaky se změnilly na další jazyk – tentokrát na angličtinu. Jeho popraskané rty se roztáhly v úsměvu a na několika místech se bolestivě roztrhly. Ignoroval vytékající krev a četl text na obrazovce:

Neztrácejte naději. Nejste sám.

Hibernity není zcela pod jejich kontrolou.

Ani jejich přístroje.

Bránit se nadvládě je přirozené.

Odpor.

Grady plakal. Téměř zapomněl, co je to naděje. Znovu se podíval na chapadla, která se stále vznášela a kroutila na okraji místnosti, jako kdyby ho mučila. Simulace mučení. Pravděpodobně byl teď pro UI neviditelný. Otrásl se při pomýšlení, co by se stalo, kdyby UI tuto lest odhalila.

Ale teď se obrazovka změnila na ruštinu. Zatímco uvažoval o svém dalším tahu, projektor přepínal na němčinu, francouzštinu a španělštinu, dokud se znovu nezačala promítat čínština a poté angličtina – tentokrát ale s jinou zprávou.